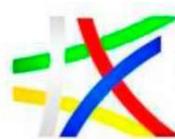

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
РЕГИОНИ В РАСТЕЖ

ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА
НА
ИНТЕГРИРАНА ТЕРИТОРИАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА
СЕВЕРОЗАПАДЕН РЕГИОН ЗА ПЛАНИРАНЕ ОТ НИВО 2 ЗА
ПЕРИОДА 2021-2027Г

ЗАДАНИЕ ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ОЦЕНКАТА

Януари 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	7
1.1	Обща част.....	7
1.2	Цел на заданието за обхват и съдържание на оценката	8
1.3	Консултации по заданието за определяне обхвата на оценката.....	9
2.	Визия, стратегически приоритети и обхват на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.....	10
2.1	Визия на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.....	10
2.2	Стратегически приоритети, специфични цели и съдържание на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за период 2021-2027 г.	11
2.3	Обхват на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2	13
2.4	Времева рамка	13
3.	Връзка на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 с други планове и програми	14
4.	Методика на ЕО	14
4.1	Нормативна рамка за ЕО	14
4.2	Методически подход.....	16
4.3	Екологична политика и цели.....	16
4.4	Взаимодействия на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 с околната среда	16
4.5	Индикатори	19
4.6	Видове въздействия	20
4.7	Метод за оценка на въздействията	22
4.8	Мотиви за избор на алтернативи	23
4.9	Мерки	23
4.10	Заключение	24

5.	Проекто-съдържание на Доклада за екологична оценка.....	24
6.	Приложения.....	29
6.1	Приложение 1 Характеристики на територията, която е вероятно да бъде засегната.....	29
Приложение 1 Кратка характеристика на територията в географския обхват на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2.....		
1.	Величина и пространствен обхват.....	30
1.1.	Географска територия, която е вероятно да бъде засегната.....	30
1.2.	Брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато.....	30
2.	Природни характеристики на територията, която е вероятно да бъде засегната ...	31
2.1.	Климат.....	31
2.2.	Атмосферен въздух.....	31
2.3	Води.....	33
2.4.	Почви и земеползване.....	37
2.5.	Флора и фауна.....	38
3.	Ценност и уязвимост на територията, която е вероятно да бъде засегната.....	39
3.1	Специални природни характеристики.....	39
3.2	Културно наследство.....	40

Съдържание на Таблиците

Таблица 1 <i>Рейтинг матрица (матрица на оценките)</i>	22
Таблица 2 <i>Население в областите в СЗР</i>	30

Съдържание на Фигурите

Фигура 1 <i>Обща схема на Северозападен регион за планиране от ниво 2</i>	13
---	----

АБРЕВИАТУРИ

Абревиатура	Дефиниция
АИС	Автоматична измервателна станция
БД	Басейнова дирекция
ГОП	Горни оценъчни прагове
ДОАС система	Модел автоматична измервателна станция
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЗ	Защитена зона (по смисъла на ЗБР)
ЗТ	Защитена територия (по смисъла на ЗЗТ)
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ИТС	Интегрирани териториални стратегии
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МАС	мобилни автоматични станции
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НКЦ	Недвижими културни ценности)
ОС	Оценка за съвместимост

Абревиатура	Дефиниция
ПГ	Парникови газове
ПДК	Пределно допустима концентрация
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ	Районна лаборатория
РП	Региони за планиране
СГН	Средногодишна норма
СДН	Средноденонощна норма
СЗР	Северозападен регион
СПП	Стратегическо планиране и програмиране
СО	Въглероден оксид
NH ₃	Амоняк
NO ₂	Азотен диоксид
O ₃	Озон
SO ₂	Серен диоксид
ФПЧ ₁₀ (PM ₁₀)	Фини прахови частици с размер под 10 микрона

1. Въведение

1.1 Обща част

За регионите за планиране от ниво 2 се разработват интегрирани териториални стратегии за развитие в съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие. Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 се приемат от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството след одобрението им от съответните регионални съвети за развитие.

Настоящият документ представлява Задание за обхват и съдържание на Екологичната оценка по Договор №РД-02-29-233/30.12.2020г., сключен между Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), в качеството му на Възложител, и „ЕФ СИ ДЖИ ПОВВИК“ ЕАД, в качеството му на Изпълнител, за изпълнението на обществена поръчка с предмет: „ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА ЗА СЪВМЕСТИМОСТТА С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ НА ИНТЕГРИРАНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ СТРАТЕГИИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ ЗА ПЛАНИРАНЕ ОТ НИВО 2“. Финансирането на обществената поръчка ще се осигури в рамките на Бюджетна линия с регистрационен номер BG16RFOP001-8.002-0005 „Бюджетна линия на сектор „Стратегическо планиране и програмиране“ (СПП), Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“. Интернет адресът на Единния информационен портал е: www.eufunds.bg/b, а интернет адресът на ОПРР 2014-2020 г. е: www.bgregio.eu.

ИТСР на Северозападен регион попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и очертава рамка за бъдещо развитие на инвестиционни предложения, които се отнасят към позиции на Приложение № 1 и Приложение № 2 на ЗООС, предвид което, на основание чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО, подлежи на процедура по задължителна екологична оценка (ЕО).

Стратегията ще бъде одобрена от Министерския съвет на Република България, предвид което, на основание член 4, т. 1 от Наредбата за ЕО, както и чл. 4, т. 2 от същата наредба във връзка с чл. 10, ал. 2, т. 4 от ЗООС, компетентен орган за провеждане на процедурата по ЕО е министърът на околната среда и водите.

Регионалният съвет за развитие на Северозападния регион е органът, който ще следи за прилагането на стратегията.

Процедурата по ЕО се съвместява изцяло с действащите процедури за изготвяне и одобряване на ИТСР. Екологичната оценка на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021 г. - 2027 г. се

извършва едновременно с изготвянето ѝ. Становището по екологична оценка е задължително условие за последващото одобряване на ИТСП. Органите, отговорни за одобряване и прилагане на стратегията е необходимо да се съобразяват със становището по ЕО и с поставените в него условия, мерки и ограничения.

1.2 Цел на заданието за обхват и съдържание на оценката

В съответствие с изискванията, определени в чл. 3 на Директива 2001/42/ЕО,¹ не може да се изключи възможността бъдещата Интегрирана териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. да създаде условия за въздействие върху околната среда.

Съгласно писмо изх. № ЕО-15 /01.06.2020 г. на Компетентния орган (МОСВ), ИТСП на Северозападен регион попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и на основание чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО, подлежи на процедура по екологична оценка (ЕО). Съгласно чл. 82, ал. 1 от ЗООС процедурата по ЕО се съвместява изцяло с действащите процедури по изготвяне на планове/измененията на планове и завършва преди тяхното одобряване.

Процесът на определяне на обхвата и съдържанието на оценката има за цел вземане на решение относно обхвата и нивото на подробност на информацията, която трябва да бъде включена в Доклада за екологична оценка (Директива за СЕО 2001/42/ЕО, чл. 5, ал. 4).

Процесът на определяне на обхвата и съдържанието има за цел да:

- определи съответния район на въздействие и времевия период за проява на евентуалните въздействия;
- идентифицира съответните екологични аспекти, които трябва да се разгледат в рамките на ЕО;
- определи метод за оценка на положителните и отрицателните въздействия;
- определи метод за генериране и оценка на разумни алтернативи;
- представи проект за съдържание на Доклада за екологична оценка.

Обхватът на заданието е съобразен с характера, предмета и предвижданията на ИТСП и припокрива изискванията на чл. 86, ал. 3 от ЗООС, които касаят съдържанието на Доклада за екологична оценка. Докладът за екологичната оценка ще включва информация, съответстваща на степента на подробност на Стратегията и използваните методи за оценка.

¹ Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда.

Съгласно писмо на МОСВ изх. № ЕО-15 /01.06.2020 г.

- При извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 36, ал. 2 от Наредбата за ОС се установи, че „Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027г.“ е допустима при съобразяване на произтичащите от нея планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с: режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им; режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им, при наличие на такива
- На основание чл. 36, ал. 3 от Наредбата за ОС е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която „Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.“ няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000.

Поради гореописаното към екологичната оценка няма да бъде изготвена Оценка за съвместимостта на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 с предмета и целите на защитените зони в съответствие с Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

1.3 Консултации по заданието за определяне обхвата на оценката

Съгласно чл. 19а на Наредба за ЕО, Възложителят възлага изготвянето на задание за определяне обхвата на оценката, по което провеждат консултации с:

- Компетентният орган по чл.4 от Наредбата за ЕО;
- Съответните специализирани компетентни органи по чл. 13, ал. 1 относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенни аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
- Други специализирани ведомства и заинтересованата общественост съгласно схемата по чл. 19, ал. 3 от Наредбата за ЕО.

Ключовите заинтересовани страни, идентифицирани в процеса на определяне на обхвата на ЕО, са както следва:

- Министерство на околната среда и водите (МОСВ);
- Министерство на здравеопазването (МЗ);

- Басейновите дирекции за управление на водите:
 - БД Дунавски район с център гр. Плевен;
- Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ)
 - РИОСВ Плевен
 - РИОСВ Монтана,
 - РИОСВ Враца
- Регионалният съвет за развитие на СЗР
- Заинтересованата общественост в засегнатите области

Отделно от посочените по-горе ключови заинтересовани страни, съгласно изискванията на Възложителя, в процеса на ЕО е необходимо да се направят 3 консултации и със заинтересованата общественост .

Други институции, ключови групи и представители на обществеността също могат да се включат в процеса на консултации.

Схемата за консултации със заинтересованите страни е представена в отделен документ.

В съответствие с изложеното по-горе, настоящият документ се представя с искане за коментар от страна на: Компетентния орган – Министерство на околната среда и водите (МОСВ), както и на специализираните компетентни органи – Министерство на здравеопазването (МЗ), Басейнова дирекция за управление на водите - БД Дунавски район с център гр. Плевен, РИОСВ Плевен, РИОСВ Монтана, РИОСВ Враца и заинтересованата общественост, както и на други заинтересовани страни, които могат да бъдат идентифицирани. Получените в резултат на консултациите по Заданието становища ще бъдат съобразени при изготвяне на доклада за ЕО.

2. Визия, стратегически приоритети и обхват на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.

2.1 Визия на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.

Приетата визия, която определя рамката за реализация на Интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Северозападен регион (Регионалната схема за пространствено развитие на СЗР), поради своя дългосрочен характер остава непроменена от заложената визия в Регионалния план за развитие 2014-2020 г. и е следната:

СЕВЕРОЗАПАДЕН РЕГИОН преодолява същественото социално-икономическо изоставане и сериозните структурни и демографски проблеми чрез подходящи

инвестиции в свързваща инфраструктура и укрепване на потенциала за растеж, създаващи предпоставки за догонващо развитие в национален и европейски мащаб.

2.2 Стратегически приоритети, специфични цели и съдържание на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за период 2021-2027 г.

Интегрираната териториална стратегия (ИТСП) на Северозападен регион за планиране от ниво 2 е средносрочен стратегически планов документ, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на региона в годините на новия програмен период 2021-2027 г. Стратегия е разработена в съответствие с Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (Актуализация 2019 г.) и отчита предвижданията на секторните стратегии на регионално ниво в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, широколентовите комуникации, туризма и околната среда. Определените цели и приоритети за развитие на Северозападния регион в периода 2021-2027 г. са съобразени с целите и стратегиите на Националната програма за развитие България 2030, Актуализираната национална концепция за пространствено развитие, както и целите на политиките на Европейския съюз за сближаване и регионално развитие след 2020 г.

ИТСП на Северозападен регион, включва 3 основни приоритета за развитие на региона към които са формулирани специфични цели, както следва:

- **СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ 1: УСКОРЯВАНЕ НА РАСТЕЖА НА РЕГИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА** - постигането на този приоритет ще се извърши чрез привличане на инвестиции, които са основен фактор за развитие, реструктуриране и растеж на икономиката и чрез развитие и повишаване на конкурентоспособността на регионалната икономика чрез иновации, цифровизация, икономическа промяна и производства с висока добавена стойност чрез целенасочени инвестиции, както и усвояването на ресурсите по ефективен и устойчив начин.
 - СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.1. Повишаване на инвестиционната активност;
 - СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.2. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика;
 - СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.3. Устойчиво използване на регионалните ресурси - ЦЕЛ 1.3.1. Развитие на селското и горското стопанство при устойчиво управление на природните ресурси И ЦЕЛ 1.3.2. Развитие на устойчив туризъм
- **СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ 2: ЗАПАЗВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ** - планира се реализацията на целенасочени мерки за развитието на

следните социални системи: здравна, социални услуги, културна и спортна (вкл. туризъм, музейно дело, читалища и т.н.). Мерките ще покриват както продължаването или въвеждането на нови дейности за социално развитие и подпомагане, подобряване на здравеопазването, развитие на спорта и културната сфера, които трябва да бъдат обектово и ресурсно обезпечени.

- СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2.1. Равен достъп до качествено образование и обучение; ЦЕЛ 2.1.1. Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, ЦЕЛ 2.1.2. Придобиване на умения в съответствие с пазара на труда и ЦЕЛ 2.1.3. Модернизация на образователната инфраструктура
- СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2.2. Достъп до качествено здравно обслужване, социални услуги, култура и спорт - ЦЕЛ 2.2.1. Подобряване на здравната инфраструктура и социалните услуги, ЦЕЛ 2.2.2. Подкрепа за културни институции и дейности, достъп до културното наследство ЦЕЛ, 2.2.3. Обновяване на спортната инфраструктура, ЦЕЛ 2.2.4. Повишаване на заетостта и ефективността на пазара на труда;
- *СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ 3: ТЕРИТОРИАЛНА СВЪРЗАНОСТ, УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА НЕРАВЕНСТВАТА* - насочен е към подобряване на съществуващата инфраструктура за железопътен, автомобилен и воден транспорт, което ще доведе до подобряването на условията за бизнес и търговия и същевременно ще помогне за постигането на по-високо ниво на безопасност в транспортната система на страната.
 - СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.1. Транспортна и цифрова свързаност - ЦЕЛ 3.1.1. Изграждане на нова и подобряване на съществуващата пътна мрежа и железопътна инфраструктура, ЦЕЛ 3.1.2. Подобряване на инфраструктурата по р. Дунав, ЦЕЛ 3.1.3. Подобряване на цифровата свързаност;
 - СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.2 Устойчива околна среда - ЦЕЛ 3.2.1. Изграждане и поддържане на техническа инфраструктура, ЦЕЛ 3.2.2. Енергийна инфраструктура и ефективност, ЦЕЛ 3.2.3. Опазване и възстановяване на природното наследство, биологичното разнообразие, насърчаване на екосистемните услуги и „зелената“ инфраструктура;
 - СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.3 Подобряване качествата на градската и агломерационната среда;
 - СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.4 Развитие на териториалното сътрудничество.

За постигане на всяка от специфичните цели са предвидени редица дейности, мерки и проекти.

2.3 Обхват на ИТСР на Северозападен регион за планиране от ниво 2

Северозападният регион обхваща областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен с общо 51 общини.

Регионът е разположен периферно в северозападната част на България и граничи с р. Дунав на север и с Република Сърбия на запад. На изток Северозападен регион граничи със западните територии на областите Велико Търново и Габрово, а на юг - със Западна Стара планина. Общата площ на региона е 19 070 km², което представлява 1 7,2 % от територията на страната, като земеделските територии са 70,5 %, горските - 22,2 %, а урбанизираните - 4,5 %.

На Фигура 1 е показана обща схема на региона.

Фигура 1 Обща схема на Северозападен регион за планиране от ниво 2

Кратка характеристика на територията в географския обхват на ИТСР на Северозападен регион за планиране от ниво 2 е представена в *Приложение 2*.

2.4 Времева рамка

Разглежданият период от време, за който ще бъдат оценявани положителни и

отрицателни въздействия, е периодът от 2021 до 2027 г, за който ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 определя общата политическа, пространствена, икономическа и тематична рамка за развитието на региона и в който период ще се осъществяват предвидените по Стратегията дейности.

Програмният период на разглеждания проект на ИТСП съвпада с периода на актуализирането, изготвянето и прилагането на третите Планове за управление на речните басейни (ПУРБ 2022-2027) и вторите Планове за управление на риска от наводнения (ПУРН) за периода 2022-2027г.

3. Връзка на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 с други планове и програми

Основните планове, програми и стратегии, чиято връзка с ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 ще бъде разгледана при екологичната оценка, са релевантните за периода на прилагане на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2, както следва:

- Актуализирана Национална концепция за пространствено развитие (НКПР) за периода 2013 - 2025 г.
- Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г.
- Цели за устойчиво развитие (Дневен ред 2030 г)
- Пътна карта за план за действие целящ нулево замърсяване на водите, въздуха и почвата.
- План за действие относно кръговата икономика
- Национална програма за развитие: България 2030 – визия, цели и приоритети
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор
- Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018 – 2024 г)
- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.

Забележка: Горепосочената информация представя първоначалните идеи по ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 и може да бъде променена при по-нататъшните му подготвителни етапи.

4. Методика на ЕО

4.1 Нормативна рамка за ЕО

ЕО ще бъде разработена в съответствие с разпоредбите на Директива 2001/42/ЕО на

Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (Директива за СЕО), транспонирана в националното законодателство с Наредбата за условията и реда на извършване на екологична оценка на планове и програми.

В допълнение, ЕО ще се съобрази със следните документи:

- Практически наръчник на ЕК по прилагане на Директива 2001/42/ЕО относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда;
- Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна;
- Директива 79/409/ЕИО за опазване на дивите птици, кодифицирана с Директива 2009/147/ЕО;
- Оценка на планове и проекти, съществено засягащи зони от Натура 2000 – Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО;
- Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България, 2002г., разработено от консорциум с участието на ПОВВИК ООС със съдействието и под редакцията на Министерство на околната среда и водите, България;
- Указания в писмо на МОСВ изх. № ЕО-15 /01.06.2020г. в отговор на изпратено Уведомление.

Ключовите документи, свързани с процеса по изготвяне на ЕО, са както следва.

Карта 1: Ключова нормативна рамка

Законова рамка на България и съответните документи, свързани с процеса по ЕО

- Закон за опазване на околната среда (ЗООС) – обн. ДВ, бр. 91/2002 г.;
- Закон за биологичното разнообразие (ЗБР) – обн. ДВ, бр. 77 /2002 г.;
- Закон за водите – обн. ДВ, бр. 67/1999 г.;
- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО), приета с ПМС № 139 от 24.06.2004 г., обн. ДВ, бр. 57/ 2004 г.;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС) – обн. ДВ, бр. 73 /2007 г.

4.2 Методически подход

Методите и техниките, предвидени за оценка на околната среда и за изготвяне на доклада за екологична оценка, са тези, посочени в насоките и ръководствата, изброени в предходния раздел, и по-специално в следните документи:

- Практически наръчник на ЕК по прилагане на Директива 2001/42/ЕО относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда;
- Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България, 2002г., разработено от консорциум с участието на ПОВВИК ООС със съдействието и под редакцията на Министерство на околната среда и водите, България.

4.3 Екологична политика и цели

В Доклада за ЕО ще бъдат описани целите на опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към ИТСП, както и начинът, по който тези цели и всички екологични съображения са взети под внимание при изготвянето на ИТСП.

Програмните документи, които имат отношение към ИТСП във връзка с целите на опазване на околната среда, са описани в Раздел 3 на настоящия документ.

4.4 Взаимодействия на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 с околната среда

За да идентифицират взаимодействията между ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 и околната среда, ЕО ще включва преглед на съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда, които ще бъдат оценени спрямо приоритетите на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2.

• Съществуващо състояние на компонентите и факторите на околната среда

В доклада за ЕО ще бъде направен анализ на текущото състояние на биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални активи, културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство, ландшафт на регионално ниво, където се предвижда да се разполагат предвидените дейности, мерки и проекти на Стратегията:

- Въздух, климат – оценка на съществуващото състояние на качеството на въздуха

В Доклада за ЕО ще бъде представена информация относно климата и климатичните условия анализ на качеството на атмосферния въздух (КАВ) въз основа на данни от регионални доклади за състоянието и опазването на околната среда на Изпълнителната

агенция по околна среда и РИОСВ за всички РОУКАВ в България

Климатични фактори – съществуващо състояние и тенденции в изменението на климата, включително емисии на парникови газове (ПГ).

- Води – преглед на текущото състояние на повърхностните и подземните води

За съществуващото състояние на водите в ЕО на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 ще бъде разгледана подробно информация за 2019 година относно екологичното и химично състояние на повърхностните води, химичното и количествено състояние на подземните води в България както и риска от наводнения;

- Почви – съществуващо състояние на земите и почвите

Ще бъде разгледана подробно информация относно състоянието на почвите и тяхното земеползване, както и информация по отношение съдържанието на почвите е биогенни елементи, влагосъдържание, замърсяване с тежки метали и металоиди, кисляване, засоляване, почвена ерозия

- Ландшафт – съществуващо състояние на ландшафта и визуално благоустройство

Ще се използва системата за класификация и типология на ландшафтите в България, като ще бъде разгледана подробна информация относно характеристика и състоянието на ландшафтите в региона.

- Биологично разнообразие – флора, фауна, защитени територии и зони от Натура 2000

Флора и фауна – резюме на съществуващото състояние, защитени, редки и застрашени видове на национално ниво;

Защитени територии и зони – обявените защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) и защитени зони (Натура 2000 места) по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР). Текстово и картно отразяване на елементите от националната екологична мрежа в национален мащаб.

- Културно-историческо наследство

Културно-историческото наследство представлява неразделна част от околната среда и може да се дефинира като антропогенна среда. Ето защо оценката на околната среда ще включи кратка информация за съществуващото състояние на културно-историческите обекти, включително архитектурно и археологично наследство.

- Материални активи

Анализ на текущото състояние на физически активи, свързани с ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2.

- Население и човешко здраве

Докладът за оценка на околната среда ще предостави информация и анализ по отношение на настоящото състояние на местното население: гъстота на населението, разпределение на населението по възраст и пол, миграция – темп на нарастване и раждаемост, както и естествен прираст, смъртност, здравословно състояние (заболеваемост).

- **Съществуващо състояние на територии, за които съществува вероятност да бъдат съществено засегнати**

Съществуващото състояние ще включва преглед на териториите, които е вероятно да бъдат съществено засегнати от ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2. Специално внимание ще се отдели на защитените територии и защитените зони, зоните за защита на водите и други екологично уязвими райони.

- **Съществуващи екологични проблеми**

Ще бъде предприето проучване за идентифициране на основните екологични проблеми и тенденции. Ще се разгледа и анализира съществуващото състояние на околната среда, за да се гарантира, че всички съществуващи проблеми са взети под внимание при оценката на въздействията на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2. Анализът ще бъде основа за идентифициране както на проблемите по отношение на околната среда, които ще бъдат решени или уредени, така и на тези, които биха могли евентуално да се влошат при изпълнението на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2.

Специално внимание ще бъде отделено на защитените територии / зони.

- **Вероятни значителни въздействия върху околната среда**

Директива 2001/42/ЕО за ЕО, Приложение I, разглежда аспектите на околната среда с оглед на вероятните значителни въздействия върху тях. За точна оценка ще се използват специфични индикатори за оценка на въздействието върху различни екологични аспекти / субекти на защита, както е описано по-долу.

В този раздел ще бъдат идентифицирани, описани и оценени мерките и проекти, които ще бъдат финансирани в рамките на стратегическите приоритети и специфични цели на ИТСП. Ще бъде направена оценка относно вероятните значителни отрицателни въздействия от тяхното прилагане върху околната среда, включително биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални активи, културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство, ландшафт и връзки между тях в т.ч. дали те са: вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни.

Тъй като ИТСП има предвиждания на няколко нива на подробност, въздействието върху

околната среда и здравето на хората ще бъде оценено и таблично, включващо: ниво Стратегически приоритети, специфични цели, цели, мерки.

За точна оценка ще се използват специфични индикатори за оценка на въздействието върху различни екологични аспекти / субекти на защита, както е описано по-долу

4.5 Индикатори

Установяването на проблемите на околната среда, целите и индикаторите, които трябва да бъдат разгледани в рамките на ЕО, представлява тристепенен процес:

1. Идентифициране на съответните екологични аспекти, които следва да бъдат разгледани в рамките на ЕО;
2. На база на идентифицираните аспекти, установяване на съответните екологични цели, които следва да бъдат разглеждани в рамките на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 и процеса на ЕО;
3. Където е възможно, предлагане на подходящи индикатори за състоянието на околната среда (или специфични въпроси), които ще ръководят анализа в рамките на процеса по ЕО.

• Екологични аспекти, които трябва да се вземат под внимание при процеса по ЕО

Екологичните аспекти, които трябва да се вземат под внимание при процеса на ЕО се идентифицират като релевантни на целите на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 спрямо следните компоненти:

- биологично разнообразие, фауна и флора;
- население и човешко здраве;
- почви;
- води;
- въздух и фактори на климата;
- материални активи;
- културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологично наследство;
- ландшафт.

Други екологични аспекти:

- транспортни нужди, достъпност и т.н.

- **Избор на екологични цели**

След като ключовите проблеми на околната среда са идентифицирани, в ЕО се идентифицират и описват съответните цели на околната среда, които трябва да бъдат защитени. Те могат да се установят от съответните:

- законови или нормативни рамки;
- стратегии в областта на околната среда, политики, планове за действие;
- стратегии за устойчиво развитие;
- програмни документи и др.

- **Идентифициране на подходящи индикатори на околната среда (или специфични въпроси), които ще ръководят анализа в рамките на ЕО**

Показателите за оценка на въздействието върху различни екологични компоненти се определят в рамките на фазата на определяне на обхвата в съответствие с определени критерии за подбор. При подбора на показателите се вземат предвид индикатори:

- които ще позволят възможно най-добра оценка на въздействието на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 върху околната среда;
- които съответстват на екологичните проблеми;
- които могат добре да бъдат изразени количествено.

За всеки индикатор ще се посочат периодичност на измерване, мерна единица, орган, отговорен за наблюдението и контрола.

4.6 Видове въздействия

Съгласно чл. 86, ал. 3 т 6 от ЗООС, докладът за ЕО задължително съдържа анализ на: вероятни значителни въздействия върху околната среда, включително биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални активи, културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство, ландшафт и връзките между тях; тези въздействия трябва да включват вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици.

В съответствие с тези изисквания Докладът за ЕО ще анализира и оцени вероятните значителни въздействия върху околната среда, включително вторични, кумулативни, синергични/едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни въздействия от изготвяния ИТСП на Северен централен регион за планиране от ниво 2 върху компонентите:

- Въздух и климат
- Води
- Почви
- Ландшафт
- Биологично разнообразие, включително флора, фауна, защитени територии и зони
- Културно-историческо наследство
- Материални активи
- Население, човешко здраве.

Анализът на възможните значителни въздействия върху гореспоменатите компоненти ще бъде обхване всички предвиждания на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2, пропорционално на тяхната степен на подробност.

Трансгранични въздействия

Съгласно писмо на МОСВ изх. № ЕО-15 /01.06.2020 г. относно: Уведомление по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС) за „Интегрирана териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. "

- *При изготвянето на заданието да бъде разгледана и вероятността при прилагането на ИТСП на Северозападен регион да се очаква значително въздействие върху околната среда на територията на други държави с цел съобразяване на необходимостта от провеждане и на процедура по ЕО в трансграничен контекст предвид задълженията на страната ни по международно, европейско и национално законодателство.*

По отношение на трансгранични въздействия върху околната среда на други държави, предвижданията на проекта на ИТСП на този етап по характер, същност и мащабност на идентифицираните мерки и дейности по Стратегически приоритети не предполагат възникването на отрицателно трансгранично въздействие върху околна среда на други държави. В обхвата на ИТСП дейностите ще се изпълняват в територията на общините в региона. В доклада за екологична оценка ще бъде подробно и задълбочено оценена възможността за евентуално трансгранично въздействие на Стратегията.

Въз основа на анализите и оценки на въздействието ще бъдат изведени обобщени изводи, относно въздействието на ИТСП върху околната среда и човешкото здраве, вкл. Трансгранично

4.7 Метод за оценка на въздействията

ЕО ще оцени възможните въздействия на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 върху околната среда и ще даде препоръки как да се подобри качеството му по отношение на екологичните аспекти.

Анализът на съществуващото състояние и очакваните последици в случай, че ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 не бъде изпълнена, ще дефинира т. нар. „нулева алтернатива“.

Оценката на положителните и отрицателните въздействия на заложените в ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 приоритети ще бъдат обобщени в **рейтинг матрица**, като се използват следните обозначения, показани в Таблица 1:

Таблица 1 *Рейтинг матрица (матрица на оценките)*

+	Очаквано положително въздействие
0/+	Клони към резултат от положително въздействие
/	Очаква се незначително или никакво въздействие
0	Като цяло се очаква нулево резултатно въздействие, тъй като положителните и отрицателните въздействия взаимно се компенсират
0/-	Клони към резултат от отрицателно въздействие
-	Очаквано отрицателно въздействие
=	Очаква се въздействие, но поради недостатъчни данни, оценката на въздействието е невъможна

В допълнение към тази матрица ще се извърши качествено описание на възможните положителни или отрицателни въздействия, които са предизвикани от приоритетите на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2, както и предложените необходими смекчаващи мерки. Оценяват се преките и косвени, както и кумулативните въздействия. База за оценката са експертните познания на екипа по екологичната оценка. Съдържанието на Доклада за екологична оценка ще отговаря на изискванията на Директива 2001/42/ЕО и Наредбата за ЕО.

Нивото на подробност на оценката ще се базира на нивото на подробност, което предоставя ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2. Всички затруднения, възникнали в процеса на събиране на информация, необходима за разработката на ЕО, както и решаването им, ще бъдат включени в ЕО.

4.8 Мотиви за избор на алтернативи

За интегриране на екологичните съображения в подготовката и приемането на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2, ЕО ще предостави обратна връзка към проекта на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2. Ще се посочат мерки за предотвратяване, намаляване и при необходимост компенсирание на неблагоприятните въздействия, както и предложения за подобряване на изготвения проект на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2.

За да се подобри качеството на документа по отношение на околната среда като обратна връзка, при необходимост могат да бъдат дадени предложения за нови формулировки на Стратегическите приоритети и специфичните цели на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2. Това стратегическо консултиране ще осигури интегрирането на съображенията по отношение на екологията в подготовката и приемането на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 с оглед на устойчивото развитие. Окончателният вариант на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 ще представлява изискваната от Директива 2001/42/ЕО алтернативна опция.

Ще бъде направено описание на мотивите, които са довели до избора на приетата за ИТСП алтернатива от гледна точка на опазване на околната среда и човешкото здраве. Ще бъде оценена и т. нар. „нулева алтернатива“, представляваща отказ от реализацията на Стратегията - ще бъде направена в т. 4 на ДЕО, където ще бъде анализирано развитието на компонентите и факторите на околната среда без прилагането ѝ.

4.9 Мерки

След преглед на Стратегическите приоритети и специфични цели на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2, в ЕО ще бъдат оценени очакваните въздействия и ще се предложат следните видове мерки:

- **Мерки за отразяване в окончателния вариант на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2**

Въз основа на анализа и оценката на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 ще се предложат мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 върху околната среда, както и за предотвратяване или намаляване на възможните отрицателни последици за човешкото здраве.

- **Мерки за изпълнение при прилагане на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2**

Ще бъдат предложени допълнителни мерки за смекчаване на очакваните въздействия от

реализацията на ИТСР на Северозападен регион за планиране от ниво 2 върху околната среда и човешкото здраве. Мерките ще бъдат определени от гледна точка на очакваните резултати от тяхното прилагане.

- **Мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на Стратегията**

Съобразно резултатите и изводите от прогнозите за въздействие върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на Стратегията, ще бъдат препоръчани мерки, въз основа на които да се извършва наблюдението и контролът на въздействието върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на ИТСР.

4.10 Заключение

Екологичната оценка ще даде възможност за обосновано заключение относно съвместимостта на ИТСР на Северозападен регион за планиране от ниво 2 от гледна точка на изискванията за опазване на околната среда.

5. Проектно-съдържание на Доклада за екологична оценка

Географският обхват на ИНТЕГРИРАНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ СТРАТЕГИИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ ЗА ПЛАНИРАНЕ ОТ НИВО 2 (ИТСР на РП от ниво 2) включва цялата територия на Република България, като обхватът на ИТСР на СЗР е в границите на региона и е описан в т. 2.3 на настоящото Задание. Докладът за ЕО ще приеме за целеви географския обхват на ИТСР на РП от ниво 2 и ще бъде изготвен съобразно степента на подробност на ИТСР на РП от ниво 2.

Съгласно Чл. 17. (1) от Наредбата за ЕО (последно изм. ДВ. бр.70 от 7 Август 2020 г), докладът за ЕО се оформя като единен документ, който включва:

1. съдържателна част съгласно изискванията на чл. 8б, ал. 3 от ЗООС и резултатите от консултациите по заданието за обхват и съдържание;
2. списък на източниците на информация на използваните методи за оценка и прогноза на въздействието върху околната среда с посочване на източника, в който са публикувани;
3. списък с експертите и ръководителя, изготвили доклада за ЕО, в който всеки удостоверява с полагане на подпис разработените от него раздели на доклада;
5. декларации по чл. 1б, ал. 1;
6. справка за проведени консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения, както и за начина на отразяването им;
7. приложения.

Съгласно Чл. 8б. (3) от ЗООС (последно изм. ДВ. бр.54 от 16 Юни 2020 г) докладът за ЕО задължително съдържа:

1. описанието на съдържанието на основните цели на плана или програмата и връзката с други съотносими планове и програми;
2. съответни аспекти на текущото състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на плана или програмата;
3. характеристиките на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати;
4. съществуващите екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към плана или програмата, включително отнасящите се до райони с особено екологично значение, като защитените зони по Закона за биологичното разнообразие;
5. целите на опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към плана и програмата, и начинът, по който тези цели и всички екологични съображения са взети под внимание по време на изготвянето на плана или програмата;
6. вероятни значителни въздействия върху околната среда, включително биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални активи, културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство, ландшафт и връзките между тях; тези въздействия трябва да включват вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици;
7. мерките, които са предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на плана или програмата върху околната среда;
8. описание на мотивите за избор на разгледаните алтернативи и на методите на извършване на екологична оценка, включително трудностите при събиране на необходимата за това информация, като технически недостатъци и липса на ноу-хау;
9. описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на плана или програмата;
10. нетехническо резюме на екологичната оценка.

Съгласно Техническата спецификация на Възложителя докладът за екологична оценка задължително съдържа:

- описанието на съдържанието на основните цели на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 и връзката с други съотносими планове и програми;

- *съответни аспекти на текущото състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2;*
- *характеристиките на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати;*
- *съществуващите екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2, включително отнасящите се до райони с особено екологично значение, като защитените зони по Закона за биологичното разнообразие;*
- *целите на опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2, и начинът, по който тези цели и всички екологични съображения са взети под внимание по време на изготвянето на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2;*
- *вероятни значителни въздействия върху околната среда, включително биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални активи, културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство, ландшафт и връзките между тях; тези въздействия трябва да включват вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици;*
- *мерките, които са предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 върху околната среда;*
- *описание на мотивите за избор на разгледаните алтернативи и на методите на извършване на екологична оценка, включително трудностите при събиране на необходимата за това информация, като технически недостатъци и липса на ноу- хау;*
- *описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2;*
- *нетехническо резюме на екологичната оценка с необходимите нагледни материали (карти, снимки, схеми).*

- *резултатите от консултациите по заданието за обхват и съдържание;*
- *списък на източниците на информация на използваните методи за оценка и прогноза на въздействието върху околната среда с посочване на източника, в който са публикувани;*
- *списък с експертите и ръководителя, изготвили доклада за ЕО, в който всеки удостоверява с полагане на подпис разработените от него раздели на доклада;*
- *декларации по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми;*
- *справка за проведени консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения, както и за начина на отразяването им;*
- *В случай, че е преценено за необходимо от компетентния орган - оценка на съвместимостта на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 с предмета и целите на опазване на защитените зони, в съответствие с изискванията на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.*

Предлаганата структура на доклада за ЕО е както следва:

1. Въведение
2. Основни цели на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2
3. Връзка на ИТСП с други съотносими планове и програми
4. Съответни аспекти на текущото състояние на околната среда
 - Въздух и климат
 - Води - повърхностни и подземни
 - Почви и земеползване
 - Ландшафт
 - Биологично разнообразие, вкл. флора, фауна, защитени територии (ЗТ) и защитени зони (ЗЗ)
 - Културно-историческо наследство
 - Материални активи
 - Население, човешко здраве

5. Развитие на околната среда без прилагането на интегрираната териториална стратегия за развитие на регионите за планиране от ниво 2
6. Характеристики на околната среда за територии, които може да бъдат значително засегнати
 - Територии от интерес за Общността
 - Територии с национален защитен статут
 - Зони за защита на водите и др.
7. Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2, включително отнасящите се до райони с особено екологично значение, като защитените зони по Закона за биологичното разнообразие - ще бъде извършен анализ и оценка на съществуващите екологични проблеми, установени на национално ниво
8. Цели на опазване на околната среда
 - на международно равнище
 - на национално равнище

В този раздел ще бъде направен анализ на стратегиите, плановете и програмите, които поставят цели по опазване на околната среда на национално и международно (европейско) равнище, които имат отношение към ИТСП, като въз основа на анализа, ще бъдат направени изводи за начина и степента, в които в програмата тези цели и екологични съображения са взети предвид

9. Вероятни значителни въздействия върху околната среда - комбинирана оценка по горепосочените аспекти на околната среда с оглед вероятни значителни въздействия или последици от ИТСП, включително и Трансгранични въздействия върху околната среда и човешкото здраве.
10. Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 върху околната среда.

На база на резултатите от извършените в предходната точка анализи и оценки на предполагаемото въздействие върху околната среда и човешкото здраве в резултат на реализирането на ИТСП 2021-2027 г., ще бъдат предложени мерки, които ще бъдат мотивирани, в т.ч. и по отношение на очакваните резултати от прилагането им. Същите ще бъдат представени като:

- Мерки за отразяване в окончателния вариант на ИТСП
- Мерки за изпълнение при прилагане на ИТСП

11. Алтернативни решения – вкл. представяне на мотивите за избор на

разгледаните алтернативи и трудностите при събиране на необходимата за това информация, като технически недостатъци и липса на ноу-хау

12. Мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2

13. Заключение

14. Приложения – включително, но не само:

- Картен материал
- Използвана литература и източници на информация
- Резултатите от консултациите по заданието за обхват и съдържание - Справка за проведените консултации, вкл. изразените при консултациите мнения и предложения, както и мотивите за тяхното приемане или неприемане и за начина на отразяването им.
- Списък на източниците на информация на използваните методи за оценка и прогноза на въздействието върху околната среда с посочване на източника, в който са публикувани;
- Списък с експертите и ръководителя изготвили доклада за ЕО
- Декларации по Член 16(1) от Наредбата за ЕО

Съгласно Чл. 17. (3) от Наредбата за ЕО, като отделно самостоятелно приложение към доклада за ЕО ще се изготви нетехническо резюме на достъпен за обществеността език в обем, не по-малък от 10 на сто от обема на доклада. Освен текстовата част резюмето ще съдържа необходимите нагледни материали (карти, снимки, схеми).

6. Приложения

6.1 Приложение 1 Характеристики на територията, която е вероятно да бъде засегната

Приложение 1 Кратка характеристика на територията в географския обхват на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2

1. Величина и пространствен обхват

Според използваните за екологична оценка критерии, които са описани в Приложение II на Директивата за стратегическата екологична оценка 2001/42/ЕО, величината и пространственият обхват на въздействията на разглеждания план върху околната среда обхващат:

- географската територия, която е вероятно да бъде засегната; и
- броя на населението, което е вероятно да бъде засегнато.

1.1. Географска територия, която е вероятно да бъде засегната

Като се има предвид, че към настоящия етап от процеса на разработване на ИТСП на Северозападен регион за планиране от ниво 2 местоположенията на предвижданите интервенции не са определени, за целите на характеризиране на пространствения обхват на въздействията се разглежда цялата приложима област за подобни интервенции, която представлява областите: Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен с общо 51 общини.

Състоянието на околната среда в територията на Северозападен регион се контролира в следните **РИОСВ: РИОСВ Плевен, РИОСВ Враца и РИОСВ Монтана.**

1.2. Брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато

Площта на района е 19 070 км² или 17% от територията на страната.

Населението в областите в СЗР към 31.12.2019 съгласно данни от НСИ е посочено в Таблица 2.

Таблица 2 *Население в областите в СЗР*

Области	Население, брой
Видин	82835
Враца	159470
Ловеч	122546
Монтана	127001
Плевен	236305
Р. България	6 951 482

2. Природни характеристики на територията, която е вероятно да бъде засегната

2.1. Климат

В климатично отношение Северозападният район попада в Умерено континенталната подобласт и по-конкретно в Северния, Средния, Предбалканския и Планински климатични райони. Климатът е умерено континентален. Средната януарска температура е 0°C, а средната юлска - 20°C. През лятото преобладават северозападни влажни ветрове, а през зимата те са североизточни, причиняващи измръзване на почвите.

В Северния климатичен район на Дунавската равнина поради относително голямата отдалеченост от Стара планина, тя не оказва съществено отношение на климата.

Средният климатичен район не се различава съществено от Северния, но се забелязват някои различия, породени главно от относителната близост на Стара планина, както и относително по-голямата разчлененост на релефа.

Предбалканският нископланински климатичен район обхваща хълмистите и припланински места в непосредствена близост до планината, които на север имат надморска височина 300-350 m, а на юг достигат до 100 m. Климатичните условия тук се характеризират с голямо разнообразие и бързи промени в стойностите на климатичните елементи, поради преобладаването на силно пресечен терен, наличието на ниски планини и ридове.

Планинският климатичен район обхваща планините от Умерено континенталната климатична подобласт с надморска височина над 1 000 m. Тук се запазват характерните черти на климата на подобластта, като някои черти на континенталността на климата се засилват.

Умерено континенталната климатична област се отличава със зимни и летни температурни екстремални максимуми. Средногодишното количество на валежите е между 550 и 600 l/m², като във високите планински части достига до 1 200 l/m². Преобладават ветровете от северозапад и север

2.2. Атмосферен въздух

На територията на Северозападен регион се извършва мониторинг от РИОСВ Плевен, РИОСВ Враца и РИОСВ Монтана

На територията, контролирана от РИОСВ - Плевен (области Плевен и Ловеч), са разположени 3 стационарни автоматични станции за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (КАВ) в градовете: Плевен (АИС – Плевен), Никопол (Автоматична станция) и Ловеч (Автоматична станция).

Анализът на данните показва, че за 2019 г. нивата на контролираните основни показатели за КАВ са под установените норми за опазване на човешкото здраве, с изключение на превишената средноденонощна норма по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀) в АИС Плевен и ДОАС/АИС Никопол. Средногодишната норма за ФПЧ₁₀ през 2019 г. не е превишена в нито един от измервателните пунктове.

Разработени са програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми за качеството на атмосферния въздух (КАВ), в съответствие с изискванията на чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) на общини Плевен, Ловеч, Никопол и Троян.

На територията, контролирана от РИОСВ Монтана са разположени 2 станции за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (КАВ) в градовете: Монтана и Видин. *Фини прахови частици до 10 микрона ФПЧ₁₀*: За първи път от измерванията в пункт „РИОСВ - Монтана“ през 2019 година средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ е под нормата за ПДК. Дните с превишения на ПДК_{ср.дн.} са 71 броя - около 20 % от общия брой анализирани проби. Стойностите на концентрациите на всички останали замърсители - серен диоксид, азотен диоксид и никел през последните няколко години се задържат на относително постоянни нива и са значително под допустимите норми за качество на атмосферния въздух

В автоматичната измервателна станция в гр. Видин средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ е под нормата за ПДК, а регистрираните превишения на ФПЧ₁₀ са 67 броя, или около 23 % от общия брой 293 анализирани проби. Положителна е тенденцията за намаляване на замърсяването на въздуха с фини прахови частици в община Видин, независимо от редуването на повишаване и намаляване на броя на превишенията на средноденонощните концентрации и средногодишната стойност на ФПЧ₁₀ през последните няколко години. За другия измерван в пункта в гр. Видин през 2019 г. замърсител - серен диоксид, са отчетени стойности на максимално еднократната и средноденонощната концентрации значително под допустимите норми за качество на атмосферния въздух

Серен диоксид, азотен диоксид - И в двата пункта на територията, контролирана от РИОСВ-Монтана, не са отчетени превишения на серен диоксид, няма превишения на азотен диоксид за пункт „РИОСВ - Монтана“.

Съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите годишен график за 2019 г., от мобилна автоматична станция на ИАОС - София са извършени индикативни измервания в района на гр. Берковица. Резултатите по всички измерени показатели, характеризиращи качеството на въздуха в обследвания район, не превишават законоустановените норми.

Общини Монтана и Видин изпълняват общински програми за намаляване на нивата на замърсителите.

На територията, контролирана от РИОСВ Враца е разположена 1 станция за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (КАВ) в град Враца - Автоматична измервателна станция (АИС) "ЖП Гара"- Враца.

При анализ на регистрираните през 2019 г. концентрации на контролираните замърсители са констатирани превишения по показателя ФПЧ₁₀ на среднонощната норма. Средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ е под установената норма. За останалите контролирани показатели няма регистрирани превишения на установените норми.

Община Враца е разработила и изпълнява „Актуализирана програма за управление на качеството на атмосферния въздух в Община Враца за периода 2019- 2023г." за достигане на нормата по отношение на замърсителя фини прахови частици, община Мездра изпълнява „Програма за управление на качеството на атмосферния въздух на община Мездра за периода 2017-2021 година.

2.3 Води

Управлението на водите на територията на Република България се осъществява на национално и басейново ниво като са определени 4 райони за басейново управление на водите, като Северозападен регион попада в Дунавски район с център Плевен.

Повърхностни води

На територията на СЗР, между Западна Стара планина, р. Тимок, р. Дунав и р. Искър събират своя отток и заустват в р. Дунав реките Вит, Осъм, Тополовец, Войнишка, Видбол, Арчар, Скомля, Лом, Цибрица, Огоста и Скът. Те водят началото си от главното старопланинско било с изключение на реките Цибрица и Скомля, които извираят от предпланините на Стара планина. На територията на района са построени множество големи и по-малки язовири. С по-голямо стопанско значение са “Ал. Стамболийски”, “Каменец”, “Сопот”, “Горни Дъбник” и др.

Резултатите от анализа на състоянието на повърхностните водни тела, разположени на територията на Дунавския район за басейново управление, за периода 2017-2018 г. показват, че качеството на водите в участъка на река Дунав (пункт при с. Байкал), гравитиращ към Северозападен регион, отговаря на изискванията за добро/отлично състояние. Стойностите на кислородните и биогенните показатели, както и на всички физикохимични показатели, отговарят на изискванията за отлично състояние. Анализираните специфични замърсители не показват отклонения от изискванията за добро състояние. Не са измерени стойности на приоритетни вещества над нормите за добро състояние. Качеството на дунавските води в участъка на СЗР допуска широко

стопанско използване.

Състоянието на повърхностните води по поречия показва, че само 2 водни тела са оценени в лошо състояние, а 17 - в умерено състояние. Останалите водни тела са оценени с добро и отлично състояние. В едно водно тяло се отбелязва замърсяване с метали от източник, извън пределите на Р. България.

През 2018 и 2019 г. се запазва тенденцията за поддържане доброто състояние на по-голямата част от повърхностните водни обекти, попадащи на територията на СЗР.

Едни от основните замърсители на водоприемниците на територията на СЗР са непречистените отпадъчни води от населените места. Регионът се характеризира с директни зауствания на отпадъчни води във водоприемниците поради липса на ПСОВ на градовете Лом, Берковица, Кула, Белоградчик, Левски, Тетевен, Летница, Угърчин и Никопол.

На територията, контролирана от РИОСВ Плевен

На територията на РИОСВ гр.Плевен са разположени целите водосбори на реките Осъм и Вит, част от поречието на реките Дунав, Искър и Янтра, които попадат в административно териториалното деление на Плевенска и Ловешка области.

Река Дунав - На територията на РИОСВ Плевен, р. Дунав се наблюдава чрез пункта при с.Байкал. Резултатите от анализа за периода 2018 г. - 2019 г. показват, че качеството на водите в този участък на реката, отговаря на изискванията за добро/отлично състояние. Стойностите на кислородните и биогенни показатели са близки до изискванията за отлично състояние. По всички физикохимични показатели, стойностите отговарят на изискванията за отлично/добро състояние. Анализираните специфични замърсители, като сравнение на Средно годишната стойност (СГС) със СКОС не показват отклонения от изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4. Няма измерени високи концентрации на приоритетни вещества (ПВ) в периода 2019 г. - 2020 г. Към момента, на основание анализа на резултатите р.Дунав в участъка при с.Байкал може да бъде оценена в добро химично състояние по ПВ, които се анализират по изискванията на програмата за TNMN.

Поречие Вит - Качеството на водите на река Вит и нейните притоци се наблюдава в 21 пункта за мониторинг, разположени в 13 водни тела. Няма водни тела в „лошо“ състояние, 3 водни тела са в „умерено“ състояние, а останалите водни тела са оценени с добро и отлично състояние.

Поречие Осъм - На река Осъм и нейните притоци са разположени в 17 водни тела и качеството на водите се наблюдава в 29 пункта за мониторинг. Няма водни тела в „лошо“ състояние, 7 водни тела са в „умерено“ състояние, 6 водни тела в голямата си част са новообразувани, и в ПУРБ 2016 - 2021 г. са оценени в „неизвестно състояние“, (поради липса на резултати от мониторинг или са разположени в ЗЗВ предназначени за ПБВ и за

оценката им е ползван подхода на групиране), а останалите водни тела са оценени с добро и отлично състояние

Поречие Искър - На територията на РИОСВ Плевен е разположена част от водосбора на река Искър. Водните тела са 6 броя, а пунктовете за мониторинг са 9 броя: Няма водни тела в „лошо“ състояние, 4 водни тела са в „умерено“ състояние, а останалите водни тела са оценени с добро и отлично състояние.

Поречие Янтра - На територията на РИОСВ Плевен са разположени 5 водни тела от поречие Янтра. Няма водни тела в „лошо“ състояние, няма в „умерено“ състояние, всички наблюдавани през 2019 г. водни тела (4 броя) са оценени с добро и отлично състояние.

На територията, контролирана от РИОСВ Монтана

На територията на РИОСВ-Монтана са включени водните тела, разположени във водосбора на река Огоста, водосбора на реки, които са на запад от река Огоста и част от река Дунав. Тъй като административно деление, не съвпада с границите на водните тела по поречия, водосбора на р. Огоста попада в две области- Монтана и Враца.

Поречие Дунав

Река Дунав на територията на РИОСВ-Монтана се наблюдава чрез мониторинговия пункт при с. Ново село. Резултатите от анализа за периода 2018-2019 година показват добро качеството на водите в този наблюдаван участък. Стойностите на кислородните и биогенни показатели са близки до изискванията за отлично състояние. По всички физикохимични показатели стойностите отговарят на изискванията за отлично/добро състояние. Анализирания специфични замърсители, като сравнение на Средно годишната стойност /СГС/ със СКОС не показват отклонения от изискванията за добро състояние, съгл. Наредба Н-4. Няма измерени високи над СКОС на приоритетни вещества/ПВ/ в периода 2018–2019 г. Няма стойности на концентрации на ПВ над максималната допустима концентрация /МДК/.

Поречие Огоста и водосбора на реки, които са на запад от река Огоста – от мониторинга през 2019 г е установено, че няма водно тяло в „лошо“ състояние, 15 водни тела са в „умерено“. Останалите водни тела са оценени с добро и отлично състояние. В едно водно тяло се отбелязва замърсяване с метали от източник, извън пределите на Р. България.

На територията, контролирана от РИОСВ Враца

На територията, контролирана от РИОСВ-Враца се намират поречието на три реки: река Огоста, река Искър и река Дунав.

Замърсител на повърхностни води на територията на инспекцията са битово- фекалните води, зауствани от агломерации, където все още не са изградени ПСОВ - в гр. Роман и

гр. Оряхово. Дифузни източници на замърсяване са и домакинствата в населените места без изградена градска канализация, които заустват битово-фекалните отпадъчни води в попивни кладенци, както и нерегламентираните сметища за отпадъци.

Съществен проблем е разположението на животновъдни обекти в близост до водни обекти и неправилно изградените торохранилища в близост до водоеми, както и промишлени обекти, формиращи недостатъчно пречистени производствени отпадъчни води във водни обекти или недобра експлоатация на локални пречистителни съоръжения.

Въпреки някои негативни тенденции, като цяло се наблюдава намаляване внасяното на замърсители в повърхностните и подземните водоприемници и подобряване качеството на водите в участъците от реките с установено трайно замърсяване.

Подземни води

На територията, контролирана от РИОСВ Плевен

На територията, контролирана от РИОСВ Плевен, попадат подземни тела от първи, трети, четвърти и пети слой.

- Подземни водни тела от първи слой НЕОГЕН – КВАТЕРНЕР - в обхвата на РИОСВ Плевен попадат девет водни тела: в 3 ВТ се наблюдават превишения на нормата по показател „нитрати“; в 1 ВТ се наблюдават превишения на нормата по показател „манган“; в 1 ВТ се наблюдават превишения на нормата по показател „манган“ и нитрати“, а останалите ВТ отговарят на критериите за „добро химично състояние“.
- Подземни водни тела от трети слой НЕОГЕН – САРМАТ - в обхвата на РИОСВ Плевен попада едно ВТ: което е в „добро“ химично състояние
- Подземни водни тела от четвърти слой - ГОРНА КРЕДА - в обхвата на РИОСВ Плевен попадат две от ВТ – и двете са в „добро“ химично състояние.
- Подземни водни тела от пети слой ТРИАС-ЮРА-КРЕДА - в обхвата на РИОСВ Плевен попада две водни тела – и двете са в „добро“ химично състояние.

В обхвата на РИОСВ Монтана попадат подземни тела от първи, втори, трети, четвърти и пети слой.

- Подземни водни тела от слой първи - НЕОГЕН - КВАТЕРНЕР - на територията на ДРБУ в първи слой попадат 33 броя водни тела. От тях в обхвата на РИОСВ Монтана попадат осем. Съгласно критериите за оценка на състоянието на подземните води, 1 ПВТ се оценява „лошо химично състояние“, а останалите са в „добро химично състояние“
- Подземни водни тела от втори слой - НЕОГЕН - - на територията на ДРБУ във

втори слой попадат 3 броя водни тела. От тях в обхвата на РИОСВ Монтана попада едно, което е в „добро химично състояние“

- Подземни водни тела от трети слой - НЕОГЕН-САРМАТ - Подземните тела попадащи в трети слой на територията на ДРБУ са - 2 на брой. От тях в обхвата на РИОСВ Монтана попада едно, което е в „добро химично състояние“
- Подземни водни тела от четвърти слой - ГОРНА КРЕДА - Подземните тела попадащи в четвърти слой на територията на ДРБУ са четири на брой. От тях в обхвата на РИОСВ Монтана попада едно. В резултат от проведения през 2019 г. мониторинг се констатира концентрация на арсен, надвишаваща определената норма за показателя. Установено е, че повишеното съдържание на арсен в района е „фоново“ и е резултат от многогодишна естествена ерозия на арсен съдържащите скали и извършваните в миналото рудодобивни дейности
- Подземни водни тела от пети слой - ТРИАС -ЮРА-КРЕДА - Подземните тела попадащи в пети слой на територията на ДРБУ са седем на брой. От тях в обхвата на РИОСВ Монтана попада едно, което е в „добро химично състояние“

На територията, контролирана от РИОСВ Враца

За опазването на водите от замърсяване и подобряване на тяхното качество, наред с контрола и поддръжката на съществуващите и действащи пречиствателните съоръжения за отпадъчни води, е необходимо да се ускори изграждането на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води с цел преустановяване заустването на непречистени отпадъчни води от канализационните мрежи на населените места както в крайдунавските градове Видин и Лом, така и в по-малките населени места като Берковица, Кула, Белоградчик, Левски, Тетевен, Летница, Угърчин и Никопол

2.4.Почви и земеползване

Северозападен регион попада в Карпатско-дунавска почвена област, която обхваща обширни площи от Европа, лежащи в басейна на р. Дунав,. Тази почвена област е изградена от лесо-ливадни-степни тъмни, лесивирани почви, черноземи, солонци и солончаци. Многообразните форми на релефа, разнородните почвообразуващи скали и диференциацията на климата създават сложна картина на почвената покривка, която се поделя на три подобласти: Карпатска, Среднодунавска и Долнодунавска като към последната спадат и Дунавската равнина и Добруджа.

В пределите на Долнодунавската подобласт влизат няколко почвени провинции, като попадащите в територията за Северозападен район са Западна и Средна Долнодунавска и Западна и Средна Предбалканска провинции. В тях са разпространени предимно карбонатни, типични, лесивирани и ливадни черноземи.

По-високите предпланински и равнинно-хълмисти части на Дунавската равнина се заемат от черноземовидни и сиви горски почви.

Почвите на територията, контролирана от РИОСВ - Плевен и на територията на РИОСВ - Враца, са в добро екологично състояние, видно от резултатите от мониторинга и от осъществената контролна дейност по спазване на изискванията на екологичното законодателство

Почвите на контролираната от РИОСВ-Монтана територия са в добро екологично състояние по отношение на запасеност с биогенни елементи/органично вещество, съдържание на тежки метали и металоиди и устойчиви органични замърсители.

Може да се обобщи, че почвите на територията са в добро екологично състояние, което е предпоставка за развитие на интензивно земеделие. Водещи за региона трябва да са мерките за превенция и ограничаване на щетите от ерозийните процеси. Това включва информиране и подпомагане на земеделските производители при планиране на ползването на земята, спазване на добрите земеделски и екологични практики и подкрепа на земеделските производители чрез компенсаторни плащания за дейности, ограничавачи процесите на ерозия.

2.5. Флора и фауна

Според геоботаническото райониране на България (по Бондев, 1997), СЗР е разположен в Европейската широколистна горска област, като обхваща и части от Евроазиатската степна и лесостепна област, представени от растителност, характерна за Долнодунавската и Илирийската провинция.

Долнодунавската провинция се характеризира с остатъчни ксеротермни гори от космат и виргилиев дъб, цер и отчасти благун. Почти навсякъде в участieto на горските екосистеми участват келявият габър и мъждрянът, а при деградирането на горите са се формирали храстови ценози с доминиране на драката и смрадликата (*Cotinus coggygia*), както и тревни съобщества с преобладаване на садина, белизма, луковична ливадина и други ксеротермни тревни видове. В изграждането на растителната покривка на Илирийската провинция освен многобройните европейски и евроазиатски флорни елементи участват и по-специфични, включително балкански и български ендемични флорни елементи.

СЗР може да се определи като четвърти по концентрация на застрашени растителни видове. Стара планина е сред най-богатите на терциерни видове от флората планини в България.

Северен централен район е сравнително богат на представители на животинския свят. Това особено се отнася за Стара планина, Лудогорието, низините и островите по р.

Дунав. Северният централен район също включва част от Дунавския и Старопланинския зоогеографски район. В Дунавската равнина се срещат видове, които са обект на лов като зайци, фазани, сърни, елени, диви прасета и др.

Редица влажни зони по Дунавското крайбрежие са от значение за птиците и влаголюбивите представители на фауната. Най-значима от тях е езерото Сребърна. На територията на резервата са установени 179 вида, от които 50 са включени в Червената книга. Тук се намира единствената за страната колония на къдроглави пеликани. Заедно със съседните влажни зони се обособява комплекс от първостепенно значение за малкия корморан, нощната и гривеста чапла, лопатарката, белооката потапница, зелената водна жаба, видрата, степния и пъстър пор.

Голяма част от територията на Централен Балкан попада в този район. Паркът съхранява голямо видово богатство от растения и животни, някои от които записани в световната и българската Червени книги.

3. Ценност и уязвимост на територията, която е вероятно да бъде засегната

3.1 Специални природни характеристики

По данни от ИАОС към края на 2018 г. броят на защитените територии (ЗТ) по смисъла на ЗЗТ е 1016 с обща площ 584861,5 ha или 5,27 % от територията на страната.

В територията на Северозападен регион попадат защитени територии, по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) и защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), както следва:

- 174 бр. защитени територии, от които 63 бр. природни забележителности, 96 бр. защитени местности, 10 бр. резервати, 2 бр. поддържани резервати и 2 бр. природни парка и 1 бр. национален парк;
- 59 бр. защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включени в приетите от Министерски съвет списъци;
- 25 бр. защитени зони за опазване на дивите птици, от които всички, с изключение на една, имат издадени от министъра на околната среда и водите заповеди за обявяването им.

В Северозападен район (СЗР) попада голяма част от НП „Централен Балкан“, както и ПП „Врачански Балкан“ и ПП „Персина“. В границите на СЗР попадат и резервати „Врачански карст“, „Чупрене“, „Горната кория“ и др., както и поддържани резервати „Ибиша“, „Персински блата“ и защитени местности „Булин дол“, Дългата бара – паметника“, „Гущера“, Орниците“, „Брестнишко бранище“, Тараклъка“, „Катината“, „Лъгът – Дръмката“, „Малък Борил“, „Рибарници Орсоя“ и много други, опазващи уникални за страната природни екосистеми, включващи характерни и забележителни

диви растителни и животински видове. В СЗР е и един от най-забележителните природни феномени – ПЗ „Белоградчишки скали”, обявена с цел запазване на уникалните геоморфоложки образувания, както и на местообитанията на редки и застрашени видове от флората и фауната.

Уязвимостта на защитените зони е свързана най-вече с антропогенните въздействия. Като основни заплахи се очертават неустойчивите селскостопански практики, урбанизацията и експанзията на инфраструктура, замърсяването на повърхностни води, в т.ч. от промишлени инсталации, транспорт, отпадъчни води и др., изменението на природните екосистеми, в т.ч. от предизвикани от човека промени на хидравличните условия, ВЕЦ, резервоари, сметища и др.

3.2 Културно наследство

На територията на Северозападен регион са регистрирани 3 883 недвижими културни ценности (НКЦ) на материалното недвижимо културно наследство (област Видин с 459 НКЦ, област Враца - с 667 НКЦ, област Ловеч - с 1 540 НКЦ, област Монтана - с 601 НКЦ, област Плевен - с 616 НКЦ) с тяхната принадлежност към определен исторически период като праисторически, антични, средновековни, възрожденски, от ново и най-ново време, както и с научна и културна стойност като археологически, исторически, архитектурно-строителни, художествени, урбанистични, културни ландшафти с културни.

В списъка на Световно наследство на ЮНЕСКО на територията на Северозападен регион се намират различни обекти на материалното и нематериално културно наследство. В списъка на природните паметници са включени древни и първични букови гори на Карпатите и другите региони на Европа (2007, 2011, 2017 г.) , част от които са на територията на нашата страна.

Нематериалното културно наследство включва Народния празник „Сурва"/„Сурова" (2015 г.); производството на Чипровски килими (2014 г.); и мартеницата, мултинационална кандидатура съвместно с Република Румъния, Република Молдова и Република Северна Македония.

В Северозападен район археологическите НКЦ общо са 1 467 броя, от които в област Видин - 138, Монтана – 128, Враца – 91, Плевен -469 и Ловеч – 641.